

LIVELINE-SOK-congres: LIVE en ONLINE

Een verandering op school succesvol aanpakken: hoe doe je dat?

Vrijdag 3 juni 2022

www.onderwijskwaliteit.be

Dit congres kun je ter plekke **live** volgen in De Montil in Affligem of **online**. Hieronder vind je het online programma.

➔➔ ONLINE programma ←←

Plenumsessie ochtend

Co-creërend veranderen vraagt balanceren tussen ruimte geven/nemen én begrenzen (*André Wierdsma, Nyenrode Business Universiteit*)
Het denken over veranderen beweegt zich tussen eenzijdige perspectieven: hiërarchische 'top-down' en zelfsturing. Co-creërend veranderen vraagt samenspel waar betrokkenen hun professionele ruimte invullen binnen, op basis van co-creatie ontwikkelde, begrenzingen. Het vraagt leiderschap, van een ieder, om de spelregels te ontwikkelen én te bewaken. Hoe ga je om met de onvermijdelijke spanningen tussen de belangen van het 'deel' én die van het 'geheel'. Hoe hanteer je 'regels/protocollen' in een 'bijzondere' situaties? Eerlijk is niet altijd rechtvaardig.

Keuzesessie REEKS 1: 11.20-12.20 uur (op de dag zelf te kiezen)

Bewust veranderen door traag te versnellen (*Arend Ardon, The Change Studio*)

Als we werken aan verandering, denken we vaak dat we snelheid maken door te gaan hollen. Niet dus. Arend Ardon brengt een volstrekt andere boodschap: wie niet kan vertragen, kan ook niet versnellen. Holland naar de toekomst repeteren we onbewust routines uit het verleden. Deze sessie laat zien hoe we door vertraging onze gewoontes kunnen blootleggen en doorbreken. En hoe we nieuw gedrag stevig kunnen verankeren. Met concrete handvatten en inspirerende praktijkvoorbeelden.

Een onderzoekende schoolcultuur als voedingsbodem voor veranderbereidheid (*Jan Vanhoof, Universiteit Antwerpen*)

Veranderprocessen kennen vele gezichten. Radicaal of met mondjesmaat. Succesvol veranderen is echter niet alleen een te plannen gebeurtenis. Het helpt te kunnen vertrekken vanuit een passende schoolcultuur. Deze sessie brengt in kaart wat medewerkers veranderbereid maakt. Daarbij zoeken we houvast in de zogenaamde onderzoekende schoolcultuur. Een onderzoekende houding bij medewerkers getuigt van nieuwsgierigheid, bewust zijn van de eigen veronderstellingen, van perspectief durven wisselen en tot inzicht willen komen. We brengen in kaart op welke manier een onderzoekende schoolcultuur het bindmiddel kan zijn tussen professioneel handelen, verbeteren en veranderen, en kwaliteitszorg. De sessie geeft inzicht in wat schoolleiders en leerkrachten kunnen doen om een onderzoekende houding te stimuleren.

Hoe kun je veranderen op school vanuit eigenaarschap en bedoeling? (*Wouter Hart, Verdraaide organisaties*)

Om succesvol te veranderen, zijn er twee elementen van het grootste belang. Het eerste element is het veranderverhaal dat mensen een concreet kompas geeft om andere keuzes te maken - in zowel concrete dagelijkse dilemma's als ook bij (strategische) inrichtingsvraagstukken. Het tweede is de constatering dat de verandering van binnenuit komt, maar niet vrijblijvend is. In deze paradox wordt iedereen eigenaar van de verandering. Maar hoe doe je dat? En wat betekent dat voor de cijfers die je wel of niet geeft, of hoe je leerlingen wel of geen kruisjes geeft als ze iets 'fout' hebben gedaan?

Plenumsessie middag

Wat iedere onderwijsprofessional eigenlijk zou moeten weten over gedragsverandering (*Ben Tiggelaar, schrijver en gedragswetenschapper*)

Veranderen draait om gedrag: het gedrag van anderen dat je probeert te beïnvloeden én het eigen gedrag waarmee je dat doet. En iedereen met een beetje levenservaring weet dat dit behoorlijk complex is. In deze keynote legt Ben Tiggelaar uit wat hierbij komt kijken. Evidencebased én superpraktisch. Met aandacht voor:

- Het hart van de verandering: gedrag.
- Abstracte wensen vertalen naar concreet gedrag.
- Jezelf en anderen helpen in actie te komen.

Keuzesessie REEKS 2: 14.45-15.45 uur (op de dag zelf te kiezen)

Vorbij de waan van de dag: Over duurzame verandering op school (*Virginie März, Université catholique de Louvain*)

Hoe kunnen we succesvolle vernieuwingen verder uitbouwen binnen en buiten de eigen klas? Hoe kunnen we een geslaagde verandering binnen een school verspreiden naar andere scholen? Wat moeten we doen wanneer de externe ondersteuning wegvalt? Wat gebeurt er wanneer de middelen verdwijnen of de prioriteiten veranderen? Wat met de vernieuwingen naar aanleiding van de pandemie?

Een belangrijke uitdaging voor scholen is niet zozeer het gebrek aan innovaties, maar wel het beklijven hiervan in de praktijk. Tal van vernieuwingsinitiatieven blijken van korte duur te zijn en scholen staan voor de uitdaging om vernieuwingen te verspreiden binnen of buiten de eigen school.

De focus van de presentatie ligt op het analyseren, begeleiden en beoordelen van veranderingsprocessen in scholen. In deze presentatie wordt een schematisch overzicht geboden van verschillende factoren (innovatie-specifieke, individuele, relationele, structurele, ...) en hun samenspel ten behoeve van duurzame veranderingsprocessen op school.

Deze presentatie is gericht op iedereen die met veranderingsprocessen op school bezig is (leraren, coördinatoren, directies, interne en externe schoolontwikkelaars).

Op welke manier kun je veranderen met ziel en zakelijkheid? *(Lenette Schuijt, Crystal River Consultancy)*

Veranderen met ziel en zakelijkheid is oog hebben voor de harde en zachte kanten van verandering. Voor gedrag van mensen, maar ook voor resultaten. In deze presentatie focust Lenette Schuijt op de balans tussen verandering en stabiliteit. In de natuur wisselen perioden van intense groei en schijnbare rust elkaar af. Juist vanuit stilstand kun je weer vernieuwen. Hoe zorgen we voor rustperiodes nu verandering een nieuwe constante lijkt te zijn? Hoe komen we vanuit rust weer tot beweging? En waaraan ontleen we stabiliteit in perioden van hevige verandering?

Van veranderbaarheid naar verandering op school *(Kristin Vanlommel, Hogeschool Utrecht)*

In onderwijs wordt heel wat veranderd. De ene vernieuwing is nog niet goed en wel onderdeel van het schoolgebeuren of er wordt alweer wat nieuws gestart. Vaak is het onduidelijk wat de opbrengst is van een verandering, hoe het leren van de leerlingen er beter van wordt of hoe het de schoolontwikkeling verder brengt. Dat werkt demotiverend en verhoogt de werkdruk. Hoe kunnen we veranderingen anders organiseren? Die vraag staat centraal in deze sessie.